

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ezechielis Spanhemii Dissertationes De Praestantia Et Usu Numismatum Antiquorum

Spanheim, Ezechiel

Amstelodami, 1671

I. Circa Titulos secundi Fastigii, seu Caesaris; Principis Juventutis; Nobilissimi, Sacerdotis Cooptati in Omnia Conlegia, seu de Sacerdotiis Candidatorum imperii. Singulorum Origo & ratio è nummis & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12878

mox etiam evasit secundi appellatio; ita tamen ut ab utroque sit retenta. Adhibitum nempe hoc discrimen in iisdem Nummis videas, ut quæ Augusti successoribus ad Vespasiani tempora, cognominis loco cedebat; postea mutata sede, prænominis vicem ut plurimum occupavit, ac pro cognomento Augustorum liberis aut apparitoribus, ut eos vocat Ammianus, vulgo sit relicta. Unde qui ante imperium DOMITIANUS CÆSAR vel AURELIUS CÆSAR in Nummis vulgo appellantur, eodem adepti, CÆSAR DOMITIANUS, & CÆSAR AURELIUS, præter alios principatus titulos, in iisdem designantur. Quæ observatio eo etiam confert, ut originem adsequamur illius moris, quo divisa illa AUGUSTI & CÆSARIS nomina; & quem videas inter veteres ac recentiores controverti. Ita ut errare liqueat & Victorem Schotti, qui à Trajano Hadrianum adoptante inductam hanc *Cæsaris* eo sensu appellationem credit; & doctissimum Casaubonum, aliosque eruditos, qui è Spartiano colligunt, eandem ab Hadriano in Ælio Vero primum repertam; & Capitolinum denique qui eandem huic prærogativam tribuit, ut primus è designatis Imperii hæredibus *Cæsar* sit renuntiatus. Aperte certe iisdem repugnat cum Dio, qui Trajanum ipsum *Cæsarem* à Nerva in Senatu declaratum scribit, & alibi Vespasianum Imperatorem creatum à Senatu, Titum autem & Domitianum *Cæsares* tradit designatos; tum cum eodem Dione vel Suetonio, qui idem adserit de Domitiano; vel Tacitus, cui jam antea adscitus à Galba Piso *quatri-duo Cæsar* vocatur; quo nomine rursus eundem designari videas à Dione in Excerptis Constantinianis; vel Nummi denique qui perspicue Originem hujus moris indicant. Quum enim momentanea tantum fuerit hæc

O o o o 3 adoptio.

I. -
 De Tituli
 Secundi Fa-
 stigi. Et ap-
 pellatione
 CÆSARIS.

L. LXVIII.

Lib. LXVI.

Hist. 1. 19.

Pag. 697.

Hist. iv. 40.

adoptio Pisonis in nomen *Cæsaris* adsumpti, nec tradita publicis eorundem temporum monumentis, (adeo etiam ut *de Pifone irritum* observat Tacitus, quod iusserant Patres sub Vespasiani principatu, de celebranda ejus memoria) hinc à Tito & Domitiano primum *Cæsaribus*, dein *Augustis*, usum hujus appellationis & dignitatis liquet ad eorum Successores transiisse. Haud obscure id videntur mihi evincere, cum mutata primum sedes nominis *Cæsaris* in Nummis Vespasiani, ut nempe IMP. CÆSAR VESPASIANUS AUG. in iis inscribatur, atque ita sequentes Augusti illius exemplo, pro quo superiores Galba, Nero, Claudius, alique, T. I. CLAUDIUS CÆSAR AUG. aut IMP. SER. GALBA, CÆS. AUG. in iisdem monumentis passim appellantur; tum clarius Domitiani Numismata, in quibus CÆSAR ante imperium vocatur. Quibus utique adscribendus rarissimus Nummus æreus sub Vespasiano percussus, cui similem etiam argenteum ab Occone descriptum videas, in cujus nempe anteriori parte illius effigies, in altera duæ figuræ equitantes, juxta sequens ectypum è Nummis Gazæ Medicæ expressum, cum inscriptione TITUS ET DOMITIANUS CÆSARES PRIN. JUVENTUTIS.

Ex cujus præclari Nummi inscriptione licet colligere. Primo inductum pridem hunc morem, ut in designatione *Cæsarum*, præter solita Congiaria & donativa, facti illius memoria cum eorum vultibus Nummis procederetur.

deretur. Hinc in inter prærogativas Cæsarum receptum, sicut præter luculentam Nummorum congeriem cum illorum imagine, aperte docet Herodianus, qui Severo tribuit, ut de Clodio Albino Cæsare à se renuntiato fidem faceret, νομίματα πὲρ αὐτῶν κρηναί ἐπέταξε. Lib. III.
 Ψε, nummos cum ejus imagine signari permisit. Secundo, à Vespasiano aut à Senatu in illius gratiam institutam hanc CÆSARUM denominationem; quo firmaret in duobus filiis successionem, exemplo & iisdem verbis Augusti Caium & Lucium Nepotes adoptantis, cujus rei memoria obvio illius nummo itidem tradita, cum utriusque Cæsaris imagine & inscr. C. L. CÆSARES AUGUSTI F. COS. DESIG. PRINC. JUVENT. Adeo ut mirer observare doctissimum Casaubonum, quo inventum hoc *Cæsaris* pro designato imperii hærede Hadriano adfereret, eadem mente Augustum Caium & Lucium PRINCIPES JUVENTUTIS appellasse, quum tamen alteram CÆSARUM appellationem præterire ibi non debuerit, in quam eodem fine adscitos ab Augusto ex filia Nepotes constat. Hinc inter causas secessus Rhodiani à Tiberio delecti, eam refert Dio in Excerptis Valefianis, ὅτι μὴ καὶ ΚΑΙΣΑΡ Pag. 663.
 ἀπεδέχθη, quod CÆSAR etiam non esset renuntiatus. Tertio, omnino restituendam Spartiano antiquam lectionem, de *Ælio* vero dicendum est, qui tantum CÆSARIS nomen accepit, ubi male primo aut primus tantum contra rei veritatem & meliorum codicum fidem invexit ὁ πάλιν. Quarto, non per ἀεὶ ληψιν seu anticipationem, ut visum quibusdam eruditibus, CÆSARIS nomen candidatis imperii ab Auctoribus quandoque tribui ante *Ælium* Verum; quod tamen revera serius ac sub eodem primum sit receptum. Immo præter fratres TITUM & DOMITIANUM, accedit iisdem Domitiani filius adhuc

adhuc infans CÆSAR salutatus, & post mortem Divis adscriptus; ut liquet ex Nummis Domitiæ Matris supra descriptis, DIVUS CÆSAR IMP. DOMITIANI F. & ad quem respexit alicubi Martialis,

L. III. Epig.

Suspicio has pueri Cæsaris esse nives.

De appellatione PRINCIPIS JUVENTUTIS.

Quinto non solum CÆSARIS, sed etiam PRINCIPIS JUVENTUTIS appellationem, symbolum fuisse futuræ successione; unde vulgo in Nummis & Marmoribus, utrumque Augustorum liberis aut hæredibus tributum videas. Hunc nempe titulum eo sensu in Caio & Lucio Cæsaribus ceptum; in Nerone & Druso, dein altero Nerone propagatum; in Tito & Domitiano renovatum; ac in reliquis dein Cæsaribus passim admissum, sicut Marco, Commodo, Geta, Diadumeniano, Philippo, Hostiliano, Herennio, Gallieno, Salonino, Salonino Valeriano, Carino Numeriano, Maximo, Galerio, Maximiano, usque infra Constantinorum tempora, veteres nummi ante oculos ponunt. Eundem certe & Constantino Magno tribuit Nummus Augustæ Reginae, & filio ejusdem Constantino Juniori, Nummus æreus maximus Gazæ Barbarinæ. Ita Tiberium Nepotem Imperatoris Tiberii, PRINCIPEM JUVENTUTIS renuntiatum adoptavit Caius, sed quem mox è medio sustulit. Nomen autem illud PRINCIPIS JUVENTUTIS seu ΕΡΥΘΑΕΡΟΝ, ut vocatur Arriano, nobilissimis adolescentibus Equestris ordinis, libera adhuc Republica concessum nemo nescit; Equites enim illis Principes Juventutis; ut Livius alicubi loquitur, quo etiam nomine Brutum & Curionem compellat in Epistolis Tullius: sicut alias omnium ordinum, & Cæsarianorum etiam Principes quosdam fuisse discimus ex priscis monumentis. Hinc qui in superiori nummo aliisque id genus Princeps Juventutis appel-

Dio. l. LIX.

Dissert. lib. III.

Lib. XLII. cap. 61.

appellatur Domitianus, Juvenali dictus alicubi, *Jam Satyr. iv.*
Princeps Equitum; quod minus commode interpretes,
per Magistrum Equitum interpretantur. Ita nempe
meus et in p. ad dictus Dioni in Excerptis M. Au- Pag. 104.
relius Cæsar designatus, h. e. *Princeps Juventutis*, in-
terprete Cl. Valefio, Capitolino autem *Sevir turmis E-* In M. Au-
quitum Romanorum. Hinc etiam per figuras Equestres relio.
designati vulgo in antiquis nummis illi *Principes Juven-*
tutis; nonnunquam etiam ut in nummis Neronis &
Commodi, cum inscr. **EQUESTER ORDO PRIN-**
CIPII JUVENT. Opportune itaque de Commodo In Com-
Lampridius, *Cooptatus inter tres solos Principes Juventutis,* modo.
quum togam sumpsit. Quem locum, quod genuinum e-
jus sensum non adsequerentur, de mendo suspectum
habuerunt doctissimi Interpretes. Hinc pro *tres solos*
emendabat Lipsius *troffulos*, qua voce antiquitus *Equi-*
tes designati. Acute sane, & eidem continuo suffragan-
tibus harum litterarum triumviris, Casaubono, Gru-
tero, Salmasio. At mihi liceat cum pace tantorum Vi-
rorum, ad sensum hic aliquantum cohibere. Mitto in-
solitum obsoletæ pridem vocis usum, ubi obvia & fa-
miliaris occurrebat. Hanc certe *Troffulorum* vocem pro
Equitibus ab oppido *Troffulo* deductam, à Gracchorum
temporibus antiquatam videre licet apud Plinium, L. xxxiii.
quibus jam pudebat multos eo nomine appellari, idque cap. 2.
ut existimat vir summus, propter vocis ambiguitatem,
qua vir mollis etiam ac delicatus (à Græco *νευρός*)
designabatur. Quid dicam supervacuum hic ejusdem
vocis usum? Neque enim alii Principes Juventutis
quam ex Equestri Ordine, ut parum necesse fuerit, &
præter receptum loquendi morem, dici Commodum
cooptatum inter Equites Principes Juventutis. Neque
magis opportuna aut necessaria ejusdem Salmasii e-

mendatio, *inter troffulos Princeps juventutis*; quo nempe unicus ea ætate princeps juventutis Commodus designetur. Præterquam enim quod eodem laborat incommodo, accedit aliud haud leve, quod vim vocis *cooptandi* non attendisse videatur vir incomparabilis, quæ de adlecto in plurium Collegium, non de unico principe juventutis dici potuit. Ita cooptati à Collegis Pontifices Augures, Tribuni plebis apud rerum Romanarum Scriptores, de qua voce paullo infra. Nulla itaque, si quid judico, mutatione opus apud Lamprium, aut vocis pridem antiquatæ & omnino supervacuatæ notatione. Delecti nempe vulgo nobilissimi adolescententes Equestris Ordinis, qui *Principes Juventutis* appellarentur. Ejusdem designationis & ordinis, ut modo videbamus, Seviri turmis Equitum Romanorum, quorum frequens mentio in Lapidibus antiquis. Talis Commodi hujus parens Marcus à Pio designatus, neque unicus tamen sed inter plures quod ratio nominis docet, & præterea facile è Capitolino discas, & *Sevirum Turmis Equitum Romanorum jam Consulem designatum creavit & edenti CUM COLLEGIS Sevirales ludos adfedit. Collegæ* itaque Marco in illo Seviratu, inter quos à Pio adlectus. Ita Commodus cum rogam virilem sumeret (non ut Caius aut Lucius Cæsares, præter morem, *necdum posita puerili prætexta*) inter Principes Juventutis cooptatus, qui non plures quam tres existisse dicuntur. Neque insolitum hunc numerum colligas præterea ex præclaro Getæ Nummo, in quo tres figuræ Equestres occurrunt cum inscr. *PRINC. JUVENT.* Immo haud incommode rationem illius numeri eruere mihi videor. Seviri nempe, quod vel nomen arguit, sex numero totidem Turmis Equitum Romanorum præfecti. Distincte vero iidem juxta La-
pides

Tacit. ann.
l. 3.

pides antiquos in Seniores & Juniores; adeo ut tres è Junioribus constarent, qui vulgo tradito è veteri Rep. titulo ac more, *Principes Juventutis*, dicti. In eo autem seu plurium seu trium Collegio facile credimus primas obtinuisse, seu quasi Principum Principem existitisse filium & successorem Augusti. Quo respexisse etiam videtur Curtius, ubi Alexandrum de Philota Romano more induxit loquentem, *Equitatu optimæ Lib. vi. exercitus parti, Principibus nobilissima juventutis unum profeci.* Idem vero Tullio nuncupati *signiferi Juventutis*, ut in Oratione pro L. Sylla, *cum signifer esset Juventutis*; (sicut alibi *signifer seditionis*, eidem dictus Pro Domo de illius duce seu principe) quod certe egregie rursus sua. illustrant ii Nummi in quibus vulgo figura stans cum duobus signis legionis, & inscr. **PRINCIPI JUVENTUTIS**. Quibus etiam adscribendus Nummus ejusdem Commodi, in quo manus junctæ cum Signo militari, & eadem inscriptio *Principis Juventutis*, Illud In Cimel. Regine Christianæ. vero paullatim receptum videas, ut destinati ad imperium successores primo *Principes Juventutis*, dein *Cæsares* renuntiarentur; ut vel ex Claudiano colligas tradente de Honorio,

*Nec dilatatus honos, mutatus Principe Cæsar
Protinus aquaris fratri.*

De iv. Conf.
Honor.

Ita **NOBILISSIMI** titulus, iisdem Cæsaribus, passim etiam in antiquis Nummis adnexus occurrit à Philippi Junioris temporibus, quamquam & jam ante Maximini filio eundem tribuat vetus Lapis, **C. JULIUS VERUS MAXIMUS NOBILISS. CÆSAR PRINCEPS JUVENT.** immo ex aliis etiam liqueat à Trajano repetendam ejus originem, & ab ævo Commodi, quo idem adhuc Cæsar **PONTIFEX NOBILISSIMUS** vocatur. Quod illustrat etiam obvius ejusdem

De titulo
NOBILISSIMI.

Thef. Grut.
CLVIII. 4.

Id. cxxlvi.

Id. cclix. 6.

Pppp 2 Com-

Commodi nummus cum inscr. NOBILITAS AUG. At distincta postea illa NOBILISSIMI & CÆSARIS nomina, ac sub Byzantinis Imperatoribus peculiaris NOBILISSIMI dignitas instituta, ut viderunt jam viri docti. Græcis eadem dicta, ut Philostorgio,

Hist. Eccl. l. xii. c. 10. *Ἐπιφανεστὴ ἀξία, & Ἐπιφανεστῶν Nobilissimi*; sicut præter alios aperte docet alibi idem auctor, apud quem

Hist. Eccl. l. viii. c. 8. Jovianus filium *Ἐπιφανεστῶν, ἢ ὡς ἐξ Ἑπιφανείας τὸ ΝΩΒΕΛΙΣΣΙΜΟΝ ἀναγορεύει*. Unde, ut obiter hoc dicam,

Valerium Constantium dictum in Marmore Arundeliano, *Ἐπιφανεστῶν Καίσαρα*, doctissimus interpres minus accurate *Illustrissimum Cæsarem* vertit, qui ex recepto titulo ac more, *Nobilissimus* dici debuisset. Ita hujus

Lib. II. Valerii nepotem Constantium, juxta Delmatium, & Hannibalianum, ob adgnationem *Νωβελισσίου* dignitatem hæctos tradentem videas Zoosimum. Factum vero paullatim, ut inter Augustorum liberos, alii *Cæsares*, alii *Nobilissimi* iique juniores vulgo dicerentur, sicut manifeste colligas ex loco Nicephori, quem jam ad Procopii Anecdota notavit vir doctus, alii vero distinctis temporibus primum *Nobilissimi*, dein *Cæsares* vocarentur. Postremum certe de Valentiniano juniore è Constantio & Placidia nato observat Olympiodorus apud

Lib. xii. cap. 10. Rhotium; & juxta eundem Philostorgius, sicut & eodem titulo alterius Valentiniani inscriptæ aliquot leges

de Privileg. cor. & l. i. de Oblat. Eq. Codicis Theodosiani, *Valentiniano Nobilissimo Puero & Victore Coss.* quibus geminæ aliæ de Honorio, *Honorio Nobilissimo Puero & Euodio Coss.* Haud aliter nempe ac *nobiles pueri* dicti jam olim^c Tacito, talia Augustæ domus subsidia, Britannicus & Nero. Immo postea, PRO-

TONOBILISSIMI quoque titulus in vectus inter honores Aulæ Byzantinæ; sicut *Protosebasti Protopatritii, Protocancellarii*, & sexcentorum id genus,

Annal. xi. 11.

In.

In hunc etiam ordinem secundi fastigii una cum *Cæsaris, Principis Juventutis*, aut *Nobilissimi* titulis, referri debet dignitas SACERDOTIS COOPTATI IN OMNIA COLLEGIA SUPRA NUMERUM, ad quam vocati in spem successionis, vulgo evehî à prima juventute consueverant. Clarum id ex Neronis Cæsaris Nummis, qui hos titulos eidem largiuntur, sicut etiam M. Aurelio Cæsari destinato vetus Lapis. Unde illustratur quoque Lampridii in Commodò locus, qui de eo ut Cæsare adhuc loquens, *Adsumptus in omnia Collegia Sacerdotalia Sacerdos Commodus*. Male autem priorem hunc Nummum ad Drusum Germanicum Tiberii fratrem retulit vir doctus, deceptus cum aliis nonnullis, nominum communione *Neronis Claudii Drusi Germanici*, quæ cum alibi, tum in nummo aureo Claudii, Neroni tribuuntur, cum illius adhuc adolescentis effigie ac inscr. **PRINC. JUVENT.** Ratio autem illius instituti petenda ex reliquis Augusti arcanis, quibus ut supremum rerum aliarum arbitrium, ita sacra omnia & Religiones omnes Populi Romani, in sua voluit habere potestate. Hinc inter reliquos honores ab Augusto admissos, illum quoque Dio alicubi commemorat, ut Sacerdotes quoscunque pro arbitrio constitueret, neglecto etiam numero antiquitus recepto, quod tradit postea in immensum crevisse. Ita factum, ut præter receptam Pontificis Maximi dignitatem, auctus sit ab eo Sacerdotum numerus, & in eorum Collegia unus è proximis & ex hæredibus adscitus; quomodo aut Claudium Marcellum admodum adolescentem *Pontificatu extulisse* legitur apud Tacitum; aut in Caium Sacerdotium contulisse apud Dionem: unde Lituum etiam & Simpulum videas in obvio nummo, qui eundem Caium & Lucium fratrem signat. More

De SACERDOTIO Cæsaris.

Jæ. Gæther. de Jur. Pont. l. I. c. 9.

Lib. LI.

Annal. l. 3.

Lib. LV.

Pppp 3. scili-

scilicet jam à J. Cesare deducto, qui hunc ipsum Au-
 gustum, Velleio auctore, *Pontificatus Sacerdotio puerum*
honoravit. Unde id quoque præter alia ab iisdem Julio
 & Augusto hauserunt successores, ut omnibus illis Sa-
 cerdotiis mature inaugurati, hæredes suos in eadem à
 teneris quasi cooptarent. Quo consilio etiam videas
 Getæ conjunctas *Cæsaris, Principis Juventutis & Pontifi-*
cis appellationes in Nummis aliquot tribui, P. G E T A
 C A E S. P O N T I F. P R I N C. J U V E N T. Ut hæc sin-
 gula totidem primi fastigii tyrocinia facile agnoscas. I-
 ta hoc veluti rudimento, sacris ac cæremoniis Deorum
 ut Cæsares initiati, Augusti demum supremam sacerdo-
 tii dignitatem, Pontificatum nempe Maximum conse-
 quebantur. Arcanum hoc cum aliis id genus reclusit no-
 bis Dio, sed cujus locum non recte accepit interpres; *ἐκ*
τῆς ἐν πάσις ἱερωσύναις ἱεραδου, καὶ παρῶσσι καὶ τοῖς ἄλλοις τὰς
παλαιὰς σφῶν διδόναι, ἀρχιερέων πινὰ αὐτῶν, καὶ δύο καὶ τρεῖς
ἀρχῶσιν εἶναι, πίντων αὐτῶν καὶ τῶσιν καὶ τῶν ἱερῶν κορυφαίων.
Ex eo autem quod omnibus Sacerdotiis inaugurati sunt Imper-
ratores, & quod alios in pleraque illa Collegia adsciscunt sem-
perque unus eorum, ubi duo vel tres simul imperant, summum
Pontificatum gerit, continuo fit, ut omnium Religionum & Sa-
crorum Domini evadant. Vides hic apertam hujus moris
 Originem, inauguratos omnibus Sacerdotiis Imperato-
 res, seu Sacerdotes in omnia Collegia cooptatos, & alios
 in eadem ab iis adlectos, h. e. Cæsares & in spem succe-
 sionis adolescentes, non autem ut sensum perverterat
 Interpres, ac plerosque in ea Collegia adsciscunt, contra
 Dionis mentem & totam arcani illius politici ratio-
 nem. Inde etiam perspicua cum occasio tum inscriptio
 superioris Nummi, quem hætenus nimis leviter adti-
 gere viri docti, qui Neronem tradit *Ex Senatusconsulto*
Sacerdotem cooptatum In Omnia Collegia supra Numerum,
 nempe

nempe SACER. COOP. IN OMN. CONL. SUPRA NUM. EX S. C. quæ singula opus habent aliqua notatione. Mitto proprium hujus moris & Tullio aliifque familiare loquendi genus *Sacerdotis in Collegia cooptati*, qualis vel Fannius *cooptatus in Augurum Collegium*; vel apud Livium *Triumvir Epulo*, item *Pontifex & Decemvir cooptatus*; ne de solis inter Sacerdotes. Auguribus cum quibusdam eruditis hanc vocem usurpatam credas. *Cooptati* itaque dicti promiscue omnium Collegiorum Sacerdotes, quod vel Superior nummus arguebat, sicut *nominari, adlegi, capi*, ac juxta Servii glossam, *creari*. Servius, *Et sunt propria verba quæ nulla ratione mutantur, nam ut Sacerdotes CREARI, Virgines CAPI, dicimus*, quam tamen postremam vocem præter Vestales, ad Flamines etiam Diales, Pontifices, Augures, spectasse docet Gellius. *Nominabat* nempe Sacerdotem, puta Augurem unus aut duo è Collegis, (neque enim licebat à pluribus nominari, ut idem Tullius alicubi observat) qua nominatione idem in Collegium *Cooptari* dicebatur. Cicero *paternum Auguratus locum, in quem ego eum, ut quod à Patre accepi filio reddam, mea nominatione COOPTABO*. Plinius qui *me nominationis die, per hos continuos annos inter Sacerdotes nominabat tanquam in locum suum COOPTARET*. Idem vero SUPRA NUMERUM seu *ὑπερθεσίμῳ*. Nero Sacerdos *Cooptatus*, haud aliter nempe ac Vitricus ejus Claudius, *AD NUMERUM sodalium Augustorum sorte ductorum EXTRA ORDINEM adlectus*. Quo referendæ aliquot Inscriptiones antiquæ, *Adlecto SUPRA NUMER. Severum Augustalium*. Immo neque infueto etiam in aliis honoribus conferendis titulo ac more; sicut apud Tacitum, ut *SUPRA NUMERUM legatur, qui templi curam susciperet*; alibi de Comitibus Prætorum,

In Bruto.

Lib. XL.

cap. 42.

Ad Ep. VII.

L. I. C. 12.

Philip. 11.

Philip. XIII.

Lib. IV.

Ep. 8.

Sueton. in Claud.

Thes. Grut.

CCCCXLIX. 1.

& CCCCCLI. 4.

Annal. 1. 12.

56.

torum, tres qui supra numerum petebant, qui & in Nerone. *Candidati supra numerum* Suetonio vocantur; Lib. x. apud Plinium denique de Civitatum Buleutis, quos indulgentia tua quibusdam civitatibus supra legitimum numerum adicere permisit, & iterum alio loco, quominus statim revocandos putarem, quos habet supra numerum. Ita & imaginarium militiæ genus à Claudio institutum, quod vocaretur *super numerum*, seu, ut tradunt quidam libri, *supra numerum*: ut mittam *super numerarios* illos milites, Scholarios alioque, quos è Vegetio, Procopio, & Codice Theodosiano ad eum Suetonii locum erudite, ut solet, observat *Lib. xxxiv. mivv*; & quo referri etiam possunt *Extraordinaria* illæ *Lib. xxxv. cap. 47. Cohortes*, seu *Extraordinarii milites*, quorum mentio in veteri Romanorum militia apud Livium. Neque mirum etiam audiri Neronem Sacerdotem in omnia Collegia cooptatum; hoc est Augurem; Pontificem; Septemvirum Epulonum; xv Virum Sacris Faciendis, seu *Sacerdotem summorum Collegiorum*, ut Suetonio eadem vocantur; Sodalem præterea Augustalem; è Saliorum numero; denique quod modo apud Dionem vidimus optimum illius Nummi interpretem, *ἐν πλοῦσις ἱερωσύνης ἱερῶν ἄρχων*. Nihil enim obstabat, (haud infueto temporibus nostris more) quominus unus apud Gentiles pluribus Sacerdotiis ornaretur. Unde Cæsar Julianus Callinicum quendam declarat insignitum duplici Sacerdotio Cereris & Matris Deum. Id vero apud Romanos jam olim receptum, quamquam rarius quondam & pro eximio honore habitum, ut quis in duo Collegia cooptaretur. Livius de *Lib. xxx. Q. FABIO* Maximo Augure & Pontifice, *nam duo SACERDOTIA habuit*; Quomodo & unus vel alter, *Lib. xxvii. idem Augur & Decemvir nonnunquam illi commora- & xxix.*

moratus. Successu vero temporis, neque solum in Do-
 mo Augusta, unus in plura etiam Collegia adlectus,
 unde & Galbæ ante Imperium *Sacerdotium triplex*, &
 Vitellius *Sacerdotiis amplissimis auctus*, eodem Suetonio
 auctore, & de M. Agrippæ ac Statilio Tauro Velleius,
 non obstitisse novitatem generis, *quominus ad complura* Lib. II. c. 1.
eveherentur Sacerdotia. Inde etiam illa exclamatio apud
 Neronis hujus educatorem, *Cooptatus in Collegium sum*, ^a Seneci de
cur in unum? qui & alibi meminit cujusdam ^b *Sacerdo-* Ital. I. 11.
tiorum candidati. Immo hinc in eodem Neronis Num- c. 31.
 mo, Patera, Tripus, Simpulum, Lituus ad designan- De Benef. l. IV. c. 28.
 da multiplicia illa Sacerdotia, quod viderunt jam eru-
 diti antiquarii, seu ad declarandum Neronem, ut de
 Germanico Tacitus, *Auguratu & vetustissimis caeremoniis* Annal. I.
præditum. Neque vero frustra additum Ex. S. C. Ab ^{62.}
 amplissimo enim Ordine collati vulgo tituli & hono-
 res, quibus vel Augusti, vel eorum libeti & successo-
 res ornabantur, maxime ubi iidem erant extra ordi-
 nem seu *supra numerum*; aut alioqui nondum per le-
 ges capax ejusmodi honorum ætas foret. Ita Marcum
 Pius in Collegia Sacerdotum JUBENTE SENATU re- In M. Au-
 cepit, qui etiam octavo ætatis anno in Saliorum Col- relicio.
 legium relatus alibi ab eodem Capitolino traditur. Li-
 beræ autem Reipubl. temporibus, facta etiam nonnun-
 quam ætatis gratia in cooptandis Sacerdotibus; sicut
 inter Neronis hujus Majores *Cn. Domitius Anobæxus op-* Lib. XLIII.
pido adolescens SACERDOS lectus apud Livium legitur, c. 28.
 & J. Cæsar Flamen Dialis annorum XVII destinatus
 apud Suetonium. Rarissime tamen illud olim factum
 aperte innuit alicubi idem Livius, *Augur T. Sempronius* Lib. XXIX.
Gracchus admodum adolescens, quod tunc PERRARUM IN c. 38.
 MANDANDIS SACERDOTIIS erat. Quamquam
 solis interdum pueris delata quarundam Gentium in-
 stitutis

stitutis Sacerdotia; unde priscis temporibus apud Achaivos Sacerdotium Jovis, Puero forma praestanti creditum, cui pubescenti alius succedebat, ut observat Pausanias; & apud Thebanos pueri forma egregii creati Sacerdotes annui, sicut alibi etiam refert idem auctor. Haud aliter nempe ac Elagabalus adhuc juvenis, *pulchritudine ac statura & Sacerdotio conspicuus* à Capitolino traditur; & quod firmant ejus Nummi, in quibus praeter signatos ejus vultus, occurrit inscriptus SACERDOS DEI SOLIS ELAGABALI. Ad ea vero Nobilissimorum Caesarum Sacerdotia referendi quoque ii Nummi, in quibus visuntur Instrumenta Sacerdotalia, & inscri. puta SEVERI PII AUG. FIL. qui explicandi scilicet de Severi liberis Caracalla & Geta in Sacerdotalia id genus Collegia pro more cooptatis. Propria certe jam olim Nobilium Sacerdotia apud Romanos; unde Sacerdotes de plebe adlegi aegrius tulisse Patres Livius refert, quam cum Consulatum vulgari viderent; & *Nobilissimi ac Sacerdotes viri conjuncti* alicubi apud Velleium; & *nobiles adolescentuli avitis ac paternis Sacerdotiis* ab Othone ornati, Tacito auctore; & Commodus, ut paullo ante videbamus, *Pontifex Nobilissimus* dictus in veteri lapide; & apud Symmachum; juxta antiqui moris vestigia, *decrevit nobilibus Sacerdotia.*

2. Primi autem Fastigii appellationes aliae communes singulis Imperatoribus, aliae propriae ac peculiare quibusdam, in eorum Nummis occurrunt. Prioribus illas rursus ita apud Dionem distinctas nosti, ut quaedam successionis aut splendoris essent vocabula, sicut CAESARIS AUGUSTI, PATRIS PATRIAE, PII, FELICIS; alia insignia dignitatis ac potentiae, ut IMPERATORIS, CONSULIS, PROCONSULIS, PON-

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.

In Achaivis.